

Sabima kartleggingsnotat 22-2025

Kartleggingsprosjekt 2025: Holaberget i Steinkjer kommune og noen lokaliteter i Flatanger kommune

Av Håkon Holien

Gulbrun storpigg Hydnellum versipelle fra Dala i Flatanger (Foto: Håkon Holien)

Rapport fra Kartlegging i Steinkjer og Flatanger

Emneord: sopp, kartlegging, kalkskog, rødlistearter, Holaberget, Dala, Skjelde, Mefosselva

Jeg har i 2025 gjennomført kartlegging av sopp, i noen grad også karplanter og lav, i ett område i Steinkjer kommune (Holaberget), samt i lokalitetene Dala, Mefosselva og Skjelde i Flatanger.

Feltarbeidet ble utført 3. mai, 29. mai, 10. august og 14. oktober i Holaberget, 23. mai, 31. august og 1. oktober i Dala, 13. september ved Mefosselva og 30. august ved Skjelde. Mefosselva ble av praktiske årsaker valgt foran Laukvika som ble angitt i søknaden. Totalt er det brukt **ca 40 timer** egeninnsats på feltarbeidet.

Soppsesongen i 2025 har vært gjennomgående dårlig, med unntak av noen små episoder på våren, siste del av august og i oktober. Den har vært spesielt dårlig for slørsopper, korallsopper og harde piggsopper.

Ingen av lokalitetene har vært kartlagt tidligere bortsett fra noen tilfeldige, men interessante funn fra Dala og Skjelde.

Det er totalt samlet 64 belegg til herbariet i Trondheim. Disse er eller vil bli registrert i MUSIT-basen mens observasjoner uten belegg er eller vil bli registrert i Artsobs. En del belegg er sekvensert hos ALVALAB i Spania. Ikke alle resultatene foreligger per dato, slik at det fortsatt gjensstår en del bestemmelsesarbeid.

Holaberget, Steinkjer

Lokaliteten (figur 1) ligger på høydedraget mellom Sunnan og Følling nordvest for Skrattåsen. Mesteparten av området er sør- og vestvendt og høydeintervallet strekker seg fra 160 – 260 moh. Sentralpunktets plassering er 64.0865°N, 11.5686°E. Området ligger i sør- og mellomboreal vegetasjonssone og klart oseanisk vegetasjonsseksjon O2 (Moen 1998). Berggrunnen består av kalkstein (NGU 2025).

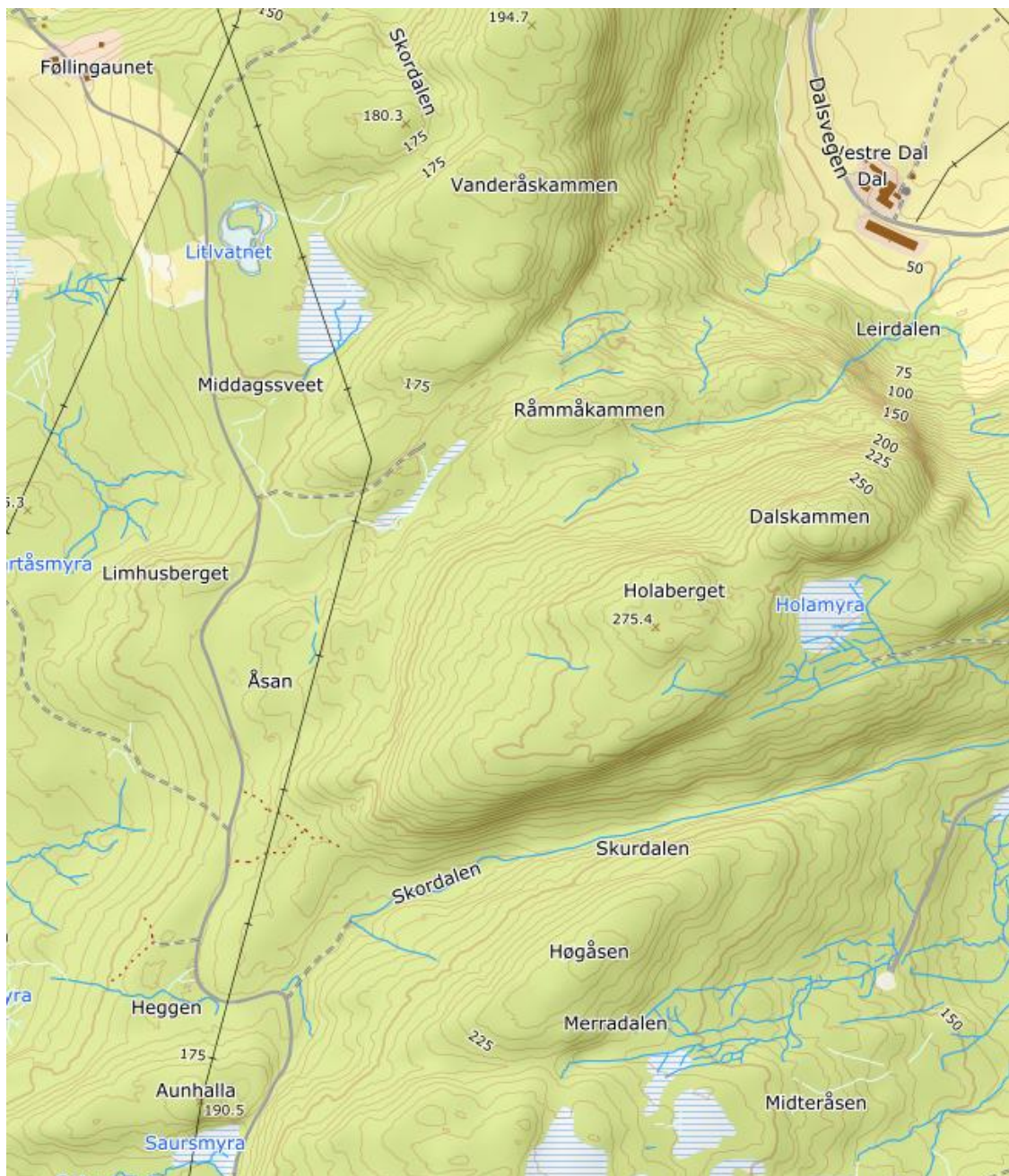
Naturtypene i lokaliteten er for det meste rike barskogstyper, vesentlig kalkskog, mest kalkgranskog, men med mindre arealer av kalkfurskog i skråninga opp mot toppen samt blandingsformer med både gran og furu. Her inngår også en del store ospetrær. I den vestre delen av området er det for det meste granplantefelt av ulik alder mens toppområdet har rester av det som kan karakteriseres som naturskog. Området omkranses av hogstflater.

Vegetasjonen er dominert av lågurtsamfunn og veksler mellom fuktige utforminger i de lavest liggende delene til tørre utforminger i de bratte skråningene med mye kalkberg i dagen. Det er mye blåveis i området. Den rødlistede arten bitterblåfjær *Polygala amarella* ble påvist to steder. Av andre kravfulle karplanter fra området nevnes fingerstarr, liljekonvall, markjordbær, rødflangre, skogvikke, stortveblad, sumphaukeskjegg, taggbregne, teiebær og vårerteknapp.

Soppsesongen i år har som nevnt vært svært dårlig, men det ble helt på tampen av sesongen funnet to rødlistearter, tvillingslørsopp *Cortinarius metarius* på kalkbenk og tyrikjuke *Sidera lenis* på furu helt øverst i området. Begge er rødlistet i kategori nær truet – NT. Området har betydelig potensiale for sjeldne og kravfulle sopparter. Ellers kan nevnes hagtornrust *Gymnosporangium clavariiforme* som ble funnet på en av vårturene i mai. Det er en sjelden art nord i Trøndelag med kjent nordgrense ved Namsos (Artskart 2025).

Av kravfulle lavarter fra området kan nevnes doggsprekklav *Acarospora glaucocarpa*, kalkblekklav *Placynthium nigrum*, svartfotbeger *Cladonia albonigra*, kalkbeger *C. pocillum*, narreskjell *C. turgida* og moseglye *Lathagrium auriforme* på kalkberg, mens filthinnelav *Leptogium saturninum* ble funnet på ospetrær. Av særlig interesse er liten ospenål *Phaeocalicium populneum* og lavparasitten *Crittendenia lecidellae* som ble funnet på greiner av nedblåst osp. Begge er nye for kommunen og sistnevnte er funnet bare en gang før i Norge (Diederich et al. 2022).

Ellers nevnes hekkefunn av flaggspett i ei stor osp i nedre del av området ved Skordalen.

Figur 1: Kartutsnitt som viser lokaliteten Holaberget.

Tabell 1: Registrerte sopparter i Holaberget i 2025. Observasjoner i felt uten belegg er angitt med x mens arter som er belagt i herbariet i Trondheim er merket med TRH.

Vitensk. navn	Norske navn	0305	2905	1008	1410
<i>Amanita muscaria</i>	rød fluesopp				x
<i>Ascobolus crenulatus</i>	blondeprikkbeger			TRH	
<i>Cantharellus cibarius</i>	kantarell				x
<i>Coprinellus sp</i>	blekksopp-art				x
<i>Cortinarius metarius</i>	tvillingslørsopp				TRH
<i>Cortinarius stillatitius</i>	honningslørsopp				x
<i>Entoloma sarcitulum</i>	rikmyrsrødspore			TRH	
<i>Gymnosporangium clavariiforme</i>	hagtornrust		x		
<i>Hydnum repandum agg</i>	blek piggsopp				x
<i>Hygrophorus discoideus</i>	gulbrun vokssopp				x
<i>Lactarius scrobiculatus</i>	svovelriske				x
<i>Lasiobelonium corticale</i>	barkhårskål				x
<i>Lasiobolus papillatus</i>	kransmøkkøye			TRH	
<i>Leccinum scabrum</i>	brunskrubb				x
<i>Mniaecia nivea</i>	hvit levermosepute	TRH			
<i>Pilobolus crystallinus</i>	sprettmugg			TRH	
<i>Pseudoclitocybe cyathiformis</i>	kaffebrun traktsopp				x
<i>Russula queletii</i>	grantårekremle				x
<i>Scutellinia sp</i>	kransøye-art				x
<i>Sidera lenis</i>	tyrikjuke				TRH

Dala, Flatanger

Lokaliteten (figur 2) ligger sør for gården Dala på østsida av Lauvsnesvegen, i vest- og nordvest-skråningen av Dummulfjellet. Høydeintervallet strekker seg fra 75 – 150 moh. Sentralpunktets plassering er 64.4455°N, 10.9787°E. Området ligger i sørboreal vegetasjonssone og klart oseanisk vegetasjonsseksjon O2 (Moen 1998). Berggrunnen består hovedsakelig av amfibolitt av varierende type i veksling med glimmerskifer og marmor (NGU 2025). Dette er bergarter som gir et næringsrikt jordsmonn.

Området er dominert av granskog i de lavere liggende delene, men går stedvis over i furudominerte koller høyere opp. En god del er eldre granplantefelt der det også inngår et mindre felt med sitkagran, men det er også flekkvis eldre granskog i naturskogtilstand samt relativt nye hogstflater. Nærmest vegen er det et betydelig

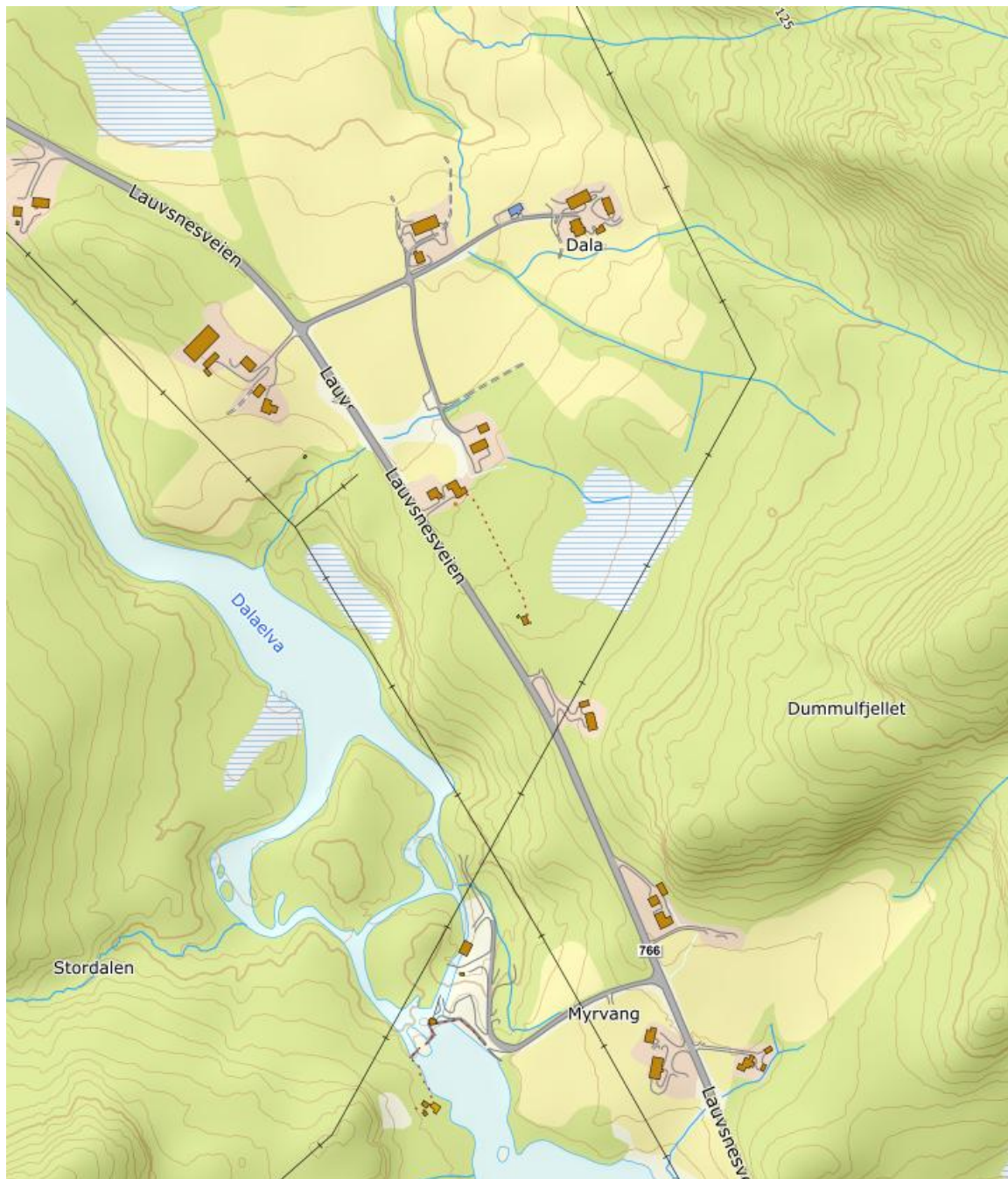
innslag av løvtrær med særlig bjørk, gråor og selje. På vestsida av vegen ned mot Dalaelva er det en nesten helt løvdominert skog. Innimellom er det også flekker med intermediær og rik myr.

Vegetasjonen er vekslende, men de rikeste partiene har en klassisk lågurttype med arter som firblad, kranskonvall, liljekonvall, markjordbær, skogfiol og teiebær. En større forekomst av skavgras ble også observert. Ellers er både blåbærtypen og småbregnetypen representert samt mindre flekker med storbregne og høgstaudevegetasjon. Myrflekkene er vesentlig intermediær type, men både fattig og rik minerotrof myr ble observert.

Av sopp er rødlistearten gulbrun storpigg *Hydnellum versipelle* den mest interessante. Den ble funnet i den mest kalkrike delen av området i eldre granplantefelt og er første funn av arten i Flatanger. Dette er en klart vestlig utpost for arten i regionen. Sammen med den ble keisersopp *Catathelasma imperiale* og beltebrunpigg *Hydnellum concrescens* påvist. Alle disse er typiske kalkgranskogsarter i Trøndelag. Av spesielt interessante arter ellers nevnes vårluthette *Mycena silvae-nigrae* og drueblå kremle *Russula azurea* som er relativt lite registrert i Trøndelag. Begge har en noe suboseanisk utbredelse i Norge. Okerskjellet slørsopp *Cortinarius angelesianus* og gulhvit skjeggriske *Lactarius scoticus* er også arter med relativt få funn i Midt-Norge. Førstnevnte ble funnet i blåbærgranskog mens den andre ble funnet i en av rikmyrsflekkene.

I bekken som renner ned mot Dala-gården ble både vårbekksopp *Vibrissea truncorum* og *Vibrissea filisporia* påvist. Sistnevnte er lite påvist, men trolig mye oversett. Det er betydelig potensiale for krevende slørsopper i området, men dette var ikke året for denne soppgruppen.

Lavfloraen ble ikke viet mye oppmerksomhet, men i en rest av eldre granskog ble rødlistearten melldråpelav *Cliostomum leprosum* påvist sammen med kattetotlav *Felipes leucopellaeus*, brun dråpelav *Cliostomum griffithii* og store mengder gammelgranlav *Lecanactis abietina*. Melldråpelav er rødlistet i kategori sårbar – VU. Ellers kan nevnes *Mycoblastus caesius* på gråor ved bekken og blylav *Pectenium plumbea* på rogn.

Figur 2. Kartutsnitt som viser lokaliteten sør for Dala.

Tabell 2: Registrerte sopparter ved Dala i 2025. Observasjoner uten belegg er angitt med x mens observasjoner med belegg i herbariet i Trondheim er angitt med TRH.

Vitensk. navn	Norske navn	2305	3108	0110
<i>Alnicola escharioides</i>	lys orebrunhatt			x
<i>Alnicola scolecina</i>	mørk orebrunhatt			TRH
<i>Boletus edulis</i>	steinsopp		x	
<i>Byssonectria terrestris</i>	oransje elgbeger			TRH
<i>Cantharellus cibarius</i>	kantarell		x	
<i>Catathelasma imperiale</i>	keisersopp		x	
<i>Clavulina coralloides</i>	kamfingersopp		x	
<i>Cortinarius angelesianus</i>	okerskjellet slørsopp		TRH	
<i>Cortinarius limonius</i>	oransjeslørsopp			
<i>Cortinarius mucifluus</i>	lyngslørsopp			
<i>Cortinarius stillatitius</i>	honningslørsopp			
<i>Cortinarius subtortus</i>	oliven myrslørsopp			
<i>Craterellus tubaeformis</i>	traktkantarell			x
<i>Entoloma formosum</i>	bronserødspore			
<i>Exobasidium karstenii</i>	hvitlyngørødkvast			
<i>Galerina</i> sp	klokkehatter-art		TRH	
<i>Gomphidius glutinosus</i>	sleipsopp			
<i>Hydnellum suaveolens</i>	duftbrunpigg		x	
<i>Hydnellum versipelle</i>	gulbrun storpigg		TRH	
<i>Hygrophorus pustulatus</i>	mørkprikket vokssopp			x
<i>Inocybe geophylla</i>	silketrevlesopp			x
<i>Inocybe cf subcarpta</i>			TRH	
<i>Inocybe</i> sp				TRH
<i>Lactarius deterrimus</i>	granmatriske		x	
<i>Lactarius helvus</i>	lakrisriske			
<i>Lactarius repraesentaneus</i>	fiolett svovelriske			
<i>Lactarius scoticus</i>	gulhvit skjeggriske		TRH	
<i>Lactarius scrobiculatus</i>	svovelriske			x
<i>Lactarius torminosus</i>	skjeggriske			x
<i>Lactarius trivialis</i>	hulriske			
<i>Lactarius vietus</i>	gråriske		x	
<i>Leccinum holopus</i>	myrskrubb			
<i>Leccinum scabrum</i>	brunskrubb		x	
<i>Mollisia</i> sp	gråskål-art	TRH		
<i>Mycena epipterygia</i>	flåhette			
<i>Mycena silvae-nigrae</i>	vårluthette	TRH		
<i>Paxillus involutus</i>	pluggsopp		x	

<i>Peziza badia</i>	brun begersopp			x
<i>Phellinus lundellii</i>	valkildkjuke		x	
<i>Piptoporus betulinus</i>	knivkjuke		x	
<i>Russula aeruginea</i>	grønnekremle		x	
<i>Russula azurea</i>	drueblå kremle		TRH	
<i>Russula firmula</i>	blåfiolett kremle		x	
<i>Russula grisescens</i>	grånende rødkremle			
<i>Russula queletii</i>	grantårekremle			x
<i>Russula vinosa</i>	vinrød kremle			x
<i>Strobilurus</i> sp	konglehatt-art	TRH		
<i>Suillus bovinus</i>	seig kusopp			
<i>Suillus luteus</i>	smørsopp			
<i>Suillus variegatus</i>	sandsopp			
<i>Tricholoma terreum</i> s lat	grå jordmusserong		TRH	
<i>Tricholoma vaccinum</i>	skjeggmusserong			x
<i>Tricholoma viridilutescens</i>	gulkantmusserong		TRH	
<i>Vibrissea filisporia</i>		TRH		
<i>Vibrissea truncorum</i>	vårbekksopp	x		
<i>Xerocomus ferrugineus</i>	fløyelsrørsopp			

Mefosselva, Flatanger

Lokaliteten (figur 3) ligger øst for Beingårdsvatnet og Beingårdsstormyra naturreservat. Eidbygdsdskardelva renner her ut i Mefosselva som så renner ut i Beingårdsvatnet. Det ble også gjort registreringer langs Eidbygdsdskardvegen fra krysset ved Jøssundvegen. Terrenget er ganske flatt, og det meste av området ligger mellom 120 og 140 moh. Det ligger i mellomboreal vegetasjonssone og klart oseanisk vegetasjonsseksjon O2 (Moen 1998). Berggrunnen består hovedsakelig av gneiser med små linser av amfibolitt og gabbro, men en god del ligger på løsmasser (NGU 2025).

Området ved Mefosselva er påvirket av gammel skogsdrift og domineres av granskog i ulike aldrer samt en smal stripe med gråor langs kanten av den meanderende elva. Deler av området har i dag naturskogspreg. Langs Eidbygdsdskardvegen veksler det med eldre granplantefelt, litt furuskog inkludert et felt med plantet vrifuru og ombrotrof myr. På østsida av Eidbygdsdskardelva er det en ganske intakt kantskog i naturskogtilstand mot den ombrotrofe myra.

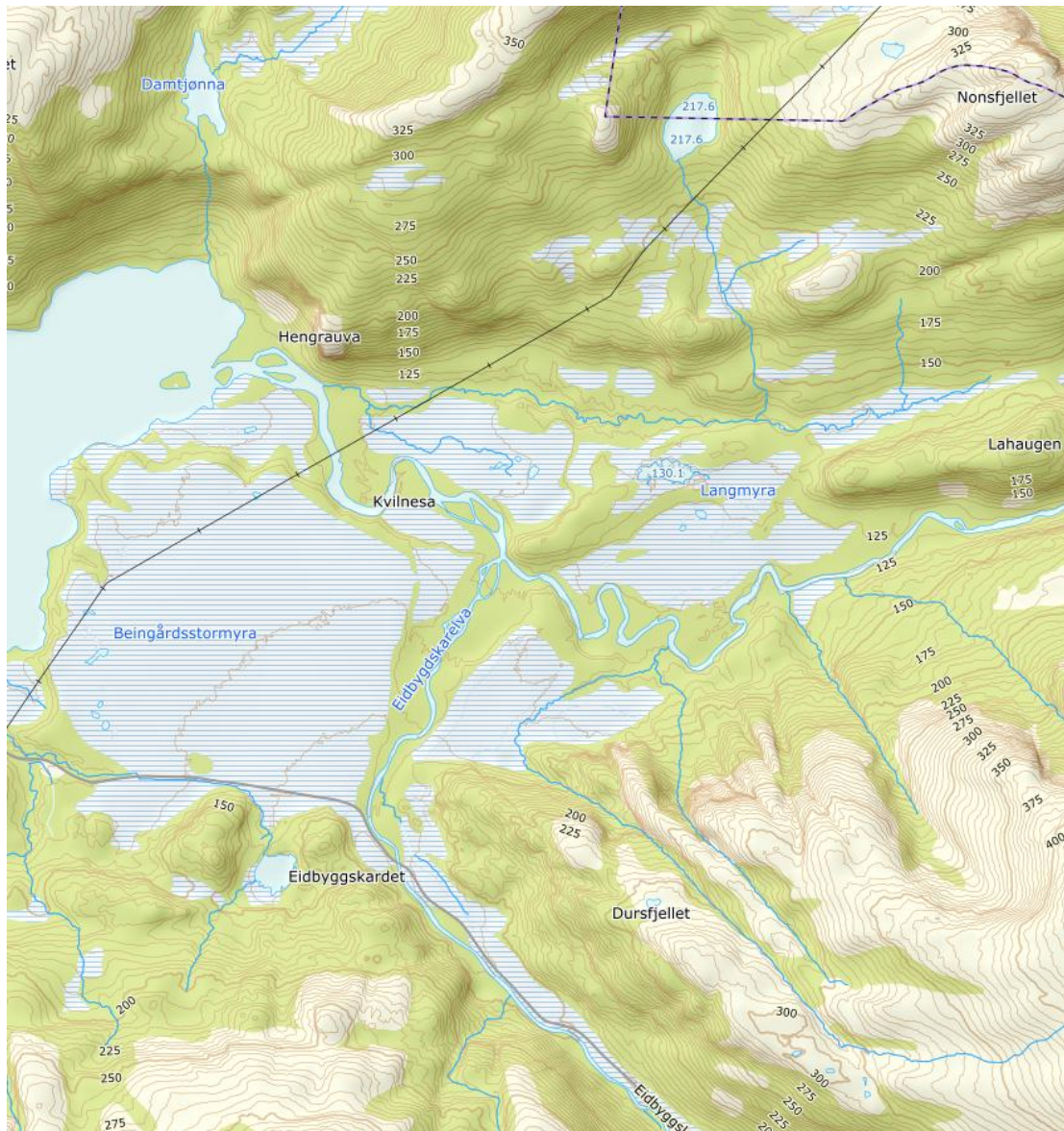
Vegetasjonen er dominert av fattige typer, hovedsakelig blåbærgranskog og røsslyngfuruskog, men det er også en del småbregnegranskog og mindre flekker med sumpskog og storbregnegranskog ved Mefosselva.

De to mest interessant soppene fra kartlegginga er purpurbrun slørsopp *Cortinarius tortuosus* i den torvmoserike granskogen ved Mefosselva og to funn av fururiske *Lactarius musteus* i kantskogen mot myra øst for Eidbygdskardelva. Purpurbrun slørsopp er generelt lite registrert i Trøndelag.

Tabell 3: Registrerte sopparter fra Jøssundvegen til Mefosselva i 2025. Observasjoner uten belegg er angitt med x mens observasjoner med belegg i herbariet i Trondheim er angitt med TRH.

Vitensk. navn	Norske navn	1309
<i>Amanita muscaria</i>	rød fluesopp	
<i>Amanita regalis</i>	brun fluesopp	
<i>Amanita submembranacea</i>	oliven kamfluesopp	
<i>Chalciporus piperatus</i>	pepperrørsopp	
<i>Cortinarius croceus</i>	sennepslørsopp	
<i>Cortinarius mucifluus</i>	lyngslørsopp	
<i>Cortinarius sommerfeltii</i>	mørk kanelslørsopp	TRH
<i>Cortinarius sp 1</i>		
<i>Cortinarius sp 2</i>		
<i>Cortinarius tortuosus</i>	purpurbrun slørsopp	TRH
<i>Cortinarius vibratilis</i>	bitterslørsopp	TRH
<i>Fomes fomentarius</i>	knuskkjuka	
<i>Galerina sp 1</i>		TRH
<i>Galerina sp 2</i>		TRH
<i>Gamundia sp</i>		
<i>Gymnopilus picreus</i>	furubittersopp	
<i>Inocybe lacera</i>	sandtrevlesopp	TRH
<i>Laccaria laccata</i>	lakssopp	
<i>Lactarius glyciosmus</i>	kokosriske	
<i>Lactarius helvus</i>	lakrisriske	
<i>Lactarius hysginus</i>	fagerriske	TRH
<i>Lactarius mammosus</i>	mørk kokosriske	x
<i>Lactarius musteus</i>	fururiske	
<i>Lactarius tabidus</i>	gulmelksøtriske	
<i>Leccinum scabrum</i>	brunskrubb	
<i>Leccinum versipelle</i>	rødskrubb	
<i>Mycena epipterygia</i>	flåhette	
<i>Mycena galericulata</i>	rynkehette	
<i>Mycena haematopus</i>	blodhette	
<i>Russula paludosa</i>	storkremle	
<i>Stereum rugosum</i>	skorpelørsopp	

<i>Suillus bovinus</i>	seig kusopp	
<i>Suillus variegatus</i>	sandsopp	
<i>Xerocomus ferrugineus</i>	fløyelsrørsopp	

Figur 3. Kartutsnitt som viser lokalitet Mefosselva og Eidbyggskardelva.

Skjelde, Flatanger

Lokaliteten (figur 4) ligger øst for gården Skjelde og strekker seg langs traktorvegen på sørsida av Storelva fra dyrkamarka til Kvernavatnet. Høydeintervallet ligger mellom 30 og 80 moh. Det ligger i sørboreal vegetasjonssone og klart oseenisk vegetasjonsseksjon O2 (Moen 1998). Berggrunnen består av amfibolitt i veksling med glimmerskifer og marmor og lengst sør i området er det ei smal stripe med kalkspatmarmor som betegnes som uren (NGU 2025).

Området er i stor grad preget av granplantefelt av ulik alder og flere mindre, nokså nye hogstflater. Lengst øst mot Kvernavatnet er det noen rester av eldre skog. Det inngår også flekker med furuskog samt boreale løvtrær som bjørk, gråor, rogn og selje. Området er delvis beiteområde for sau i vestre del mot dyrkamarka.

Vegetasjonen er stort sett preget av fattige typer som blåbær-småbregne-vegetasjon og røsslyng-bærlyng-furuskog, men i øst er det enkelte rike sig fra den kalkrike stripa ovenfor der det er flekker med lågurtvegetasjon. Ned mot elva er det også flekker med storbregne-vegetasjon.

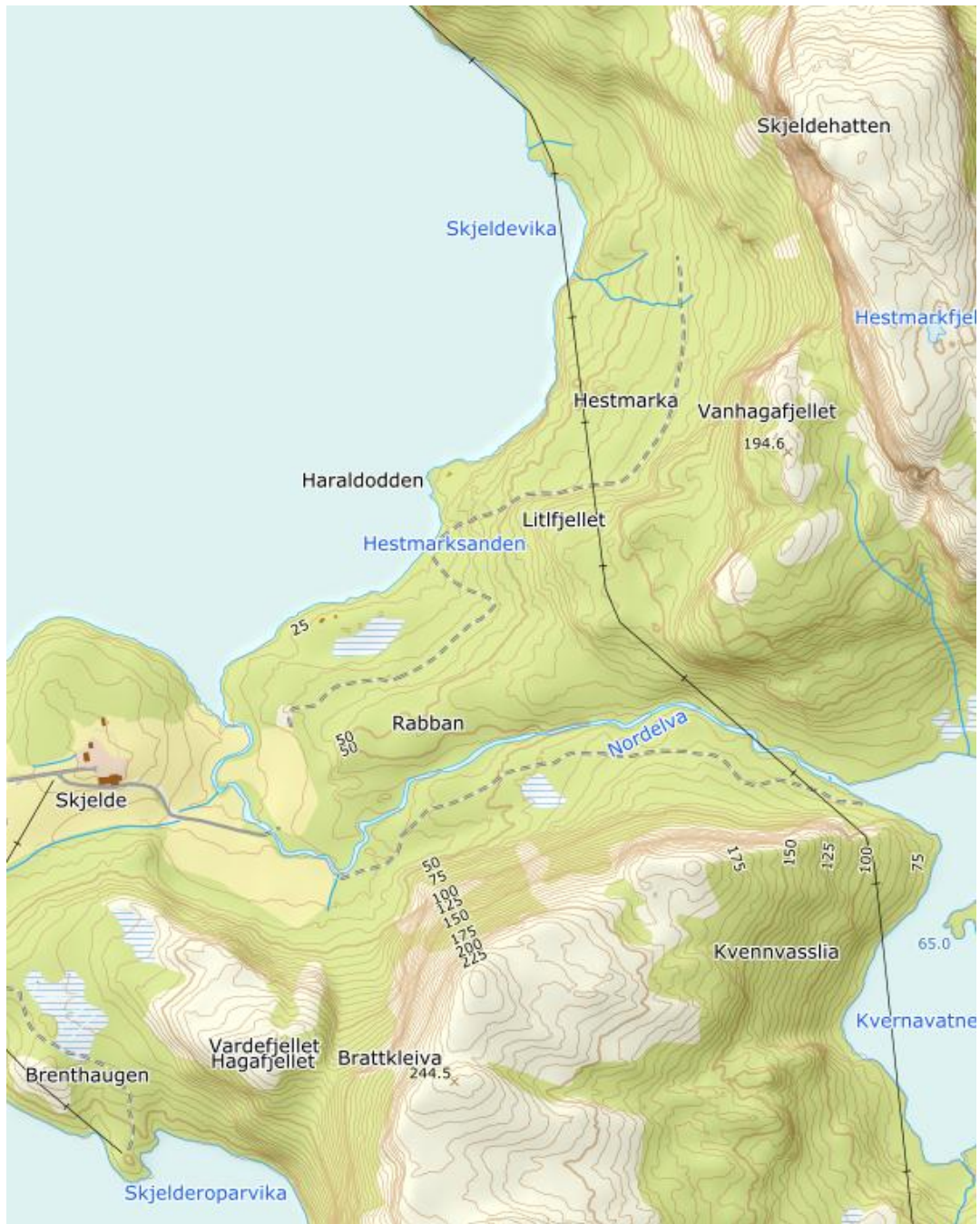
Mest interessante soppsfunn var *Inocybe silvae-herbaceae* som tidligere bare er registrert en håndfull ganger i Norge inkludert to funn i Trøndelag (Artskart 2025). Noen arter er typisk for litt rikere mark som for eksempel granbelteriske *Lactarius zonarioides* og mandelkremle *Russula integra*, men ellers var det mest trivielle arter. For et par år siden ble blå slimslørsopp *Cortinarius salor* og en fortsatt uidentifisert korallsopp registrert i en av de rike partiene med lågurtgranskog. Et litt puslete eksemplar av en korallsopp ble funnet samme sted, men var ikke mulig å identifisere.

Tabell 4: Registrerte sopparter fra Skjelde i 2025. Observasjoner uten belegg er angitt med x mens observasjoner med belegg i herbariet i Trondheim er angitt med TRH.

Vitensk. navn	Norske navn	3008
<i>Amanita regalis</i>	brun fluesopp	x
<i>Amanita rubescens</i>	rødnende fluesopp	x
<i>Armillaria sp</i>	honningsopp-art	x
<i>Boletus edulis</i>	steinsopp	x
<i>Cantharellus cibarius</i>	kantarell	x
<i>Chalciporus piperatus</i>	pepperrørsopp	x
<i>Connopus acervatus</i>	knippeflathatt	x

<i>Coprinellus ephemeroides</i>	døgnblekksopp	x
<i>Cortinarius caperatus</i>	rimisopp	x
<i>Cortinarius elatior</i>	rynkeslørsopp	x
<i>Cortinarius evernius</i>	lillastilket slørsopp	x
<i>Cortinarius multiformis</i>	moltegul slørsopp	x
<i>Hydnum boreorepandum</i>	nordlig blek piggsopp	TRH
<i>Inocybe silvae-herbaceae</i>		TRH
<i>Laccaria bicolor</i>	tofargelakssopp	x
<i>Lactarius camphoratus</i>	dufttriske	x
<i>Lactarius deterrimus</i>	granmatriske	x
<i>Lactarius glyciosmus</i>	kokosriske	x
<i>Lactarius lignyotus</i>	sotriske	x
<i>Lactarius rufus</i>	rødbrun pepperriske	x
<i>Lactarius tabidus</i>	gulmelksøtriske	x
<i>Lactarius torminosus</i>	skjeggriske	x
<i>Lactarius trivialis</i>	hulriske	x
<i>Lactarius zonarioides</i>	granbelteriske	x
<i>Leccinum holopus</i>	myrskrubb	x
<i>Leccinum scabrum</i>	brunskrubb	x
<i>Peziza fimeti</i>	møkkbegersopp	TRH
<i>Podospora sp</i>		TRH
<i>Polyporus tubaeformis</i>	trompetkjuke	x
<i>Ramaria sp</i>	Korallsopp-art	x
<i>Russula aeruginea</i>	grønnkremle	x
<i>Russula decolorans</i>	gulrød kremle	x
<i>Russula integra</i>	mandelkremle	x
<i>Russula paludosa</i>	storkremle	x
<i>Russula queletii</i>	grantårekremle	x
<i>Russula rhodopus</i>	lakkremle	x
<i>Russula vinosa</i>	vinrød kremle	x
<i>Suillus bovinus</i>	seig kusopp	x
<i>Suillus luteus</i>	smørsopp	x
<i>Suillus variegatus</i>	sandsopp	x
<i>Tricholoma viridilutescens</i>	gulkantmusserong	TRH
<i>Tricholomopsis decora</i>	brungul stubbemusserong	x
<i>Xerocomus ferrugineus</i>	fløyelsrørsopp	x

Figur 4: Kartutsnitt som viser lokalitet Skjelde.

Referanser

Artsdatabanken 2021. Norsk rødliste for arter 2021.

<http://www.artsdatabanken.no/lister/rodlisteforarter/2021/>. Nedlastet 11.11.2024

Artskart 2025. <https://artskart.artsdatabanken.no/>

Diederich et al. 2022. Finding the needle in the haystack: a revision of *Crittendenia*, a surprisingly diverse lichenicolous genus of Agaricostilbomycetes, Pucciniomycotina. Bryologist 125: 248-293.

Moen, A. 1998. Nasjonalatlas for Norge. Vegetasjon. Statens Kartverk, Hønefoss.

NGU 2024. Berggrunn i Norge. https://geo.ngu.no/kart/berggrunn_mobil/

Takk

Takk til Tor Erik Brandrud, Øyvind Weholt og Pablo Alvarado for hjelp med bestemmelse, sekvensering og tolkning av sekvenser.

Steinkjer, november 2025

Håkon Holien

Tvillingslørsopp *Cortinarius metarius* fra Holaberget. Foto: H. Holien.

Drueblå kremle *Russula azurea* fra Dala. Foto: H. Holien.

Fururiske *Lactarius musteus* fra området langs Eidbygdsкарdelva. Foto: H. Holien.

Trevlesoppen *Inocybe silvae-herbaceae* fra Skjelde. Foto: H. Holien.